

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Hirdetések díja:

7 centiméterenként 6 fill. Kereskedelmi és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Földes Ede
könyvkerekedése
Főter 38. szám alatt.
hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Művészet és politika.

Nem kisebb ember, mint Bismark, állította, de alaposan indokolta is, hogy a politika művészet, melynek minden művészetnél, a tehetség, az intuíció hozza meg a szerencsés sikeit, nem pedig rég kipróbált szabályok még oly szorgos követése. És nem kisebb ember, mint I. Ferencz József, bizonyította be most két cselekedetével, hogy neki a művészet a politikának egyik legfontosabb, legjótékonyabb része. Ezzel a művészet a legcsekélyebb csorbát sem szenved, szentsége nem kisebbedik, de a politika, melyről azt mondják, hogy a jellemet rontja, szinte megnevesül. Egy büszke mondás szerint a művészetnek öncélnak kell ugyan lennie; de ez nem gátolja abban, hogy tisztítóló és megváltóló sugározta mindenféle pompás adományait: mint a nap, mely sohasem változtatja helyét a mennybolton, mégis mindennel megajándékozza a földet, amivel ez világosságban, melegségekben, életben bír. A politika hatalom és hatalmi eszközök megszerzésére törekszik; de Ausztriában huzamosb idő óta elpartott attól a bevált tudattól, hogy a tudomány hatalom. Majdnem huszonöt év óta Ausztriában csak romlott és megsemmisített a politika, a helyett, hogy épített volna; előtelettel ment egyesítés helyett külsőségek és önkény szerint mindent szétválasztott s egymás ellenségévé tett. Bornit volt és művésziellen. Ideje, hogy megszűnjék az lenni; miután az államnak oly súlyos áldozatokat okozott, kanyarodjék jobb utra. Az utmutató az uralkodó maga. Kizárólag a művészet és tudomány férfainak kinevezése az urakháza s oly számmal, mely eddig az ily kinevezéseknél Ausztriában elérhető soha nem volt, Prágában egy műcsarnok nagylelkű felállítását az uralkodó magánpénztárából: ez a két uralkodói tett mutatja Ferencz Józsefnek azt a nézetét, hogy miként a művészet és tudomány, úgy a politika terén is nem más, csak a nagy tehetség és kimagasló cselekedet dönthet.

De éppen ez nem volt döntő Ausztriában már évtizedek óta. Mértékadó volt a születés, a nemzetiség és a vallás, nem pedig a képesség, a műveltség, a jóság és a munka. Pedig például a festőművészetnek valamely remekművén nem az alakok lélegzenek teljes

életet, nem a színek égnek és világítanak? legyen bár a mester pogány görög, keresztény vagy zsidó, vagy akár buddhista. A márvány durva részecskéi nem válnak le egy orosz, német, vagy francia vésője alatt épp úgy, mint egy magyaré alatt? Nem fakadnak lelkesítő hangok minden nemzetiség szíveforrásából már a névtelen népdalokban is? Avagy bizonyos felekezet kell hozzá, hogy a szerelmi boldogság és a szerelmi bánat tüzes himnuszai törjenek fel a szívből, és hatalmas karok hangozzanak fel Isten dícséretére az áhitat szárnyain? Nem; épp oly kevésbé, mint ahogy a kultúrnepek tudományos működésében a sikeres, a szellemi és erkölcsi haladást előmozdító eredményeket nem biztosítja más, csak a becsületesség a kutatásban, a gondolkodás élessége, szorgalom és az ismeretek tömege. És így kellene lenni a politikában is: annak a polgárnak kell az államra nézve legértékesebbnek lennie, ki az államnak legtöbbet és legteljesebb odaadással használ, és a hatalomnak azoknál kellene lennie, kik azt önzetlenül a köz javára fordítják. Nem ahogy még most is van Ausztriában, hol, ha valaki még oly tehetségtelen, műveletlen és nyers szívű is, csak bizonyos klikkhez, bizonyos felekezethez kell tartoznia, hogy a tömegutasítást kiadósító politikai vezérrel legyen, hogy másokat, kik nem a bandához, nem ugyanazon fajhoz tartoznak, elnyomhasson, alkotmányos jogaitól megrabolhasson. A művészetből, a tudománytól, mely csak szabadságban és jogegyenlőségben fejlődhetik s juthat teljes virágzásához, kell Ausztriában a politika által folyton felrészített előtelet sulya alatt, társadalmilag egymással viszálykodó, egymást felekezettel szembe nemzetiségileg gyűlölő néprétegek laknak, minden polgár által szeretett államnak kell keletkeznie. Ezért érzi magát az uralkodó biztosnak legújabb intézkedése által, hogy „a művészet kibékítő erejét is a birodalom belső bekegynek szolgálatába állítja.”

Ezek az intézkedések Ausztriában mintegy tavaszi hírnökei a haladásnak; husvétii harangzugás, mely a szabadelvűség feltámadását hirdeti. És ezért érdekel az ügy minket is oly bensőleg. Nemcsak mert ismét felebred Ausztriában a szabadelvűség és növekvő elismerés fogadja, és a megegyezés a szabadelvűen kormányzott Ausztria és a szabadelvűen kormányzott

Magyarország közt mindig könnyebb, gyorsabb és tartósabb lesz, mint a reakcionárius, felszóló s maga körüli feloszlást terjesztő Ausztriával: hanem mert így nálunk is minlenkinek szembe láttára bebizonnyul a szabadelvűség összehasonlíthatlan becsé. Azé a szabadelvűsége, melyhez Széll Kálmán oly tántoríthatatlanul ragaszkodik, melynek megváltó hatalmába és jövőjébe oly teljes, oly feltétlen bizalmat helyezi, hogy a bizodalom imponáló nyugalomával várta be a politikai kialakulást Ausztriában. Ez a politika nagy művészetére iránt való magas tehetségét bizonyítja.

Törvénykezés.

Elekes Lajos alügyész vádbeszède.

(Folytatás.)

Csak egy kis hézag maradt, az, melyen át vádlottak a tett helyéről elmenekültek, ámde ezt a rést is bedugom; oda állítom Nisztor Zaharie tanut, ki eskü alatt vallja, hogy este 6—7 óra közötti időben kiment kapuja elé — mit ő azonban bíróságon kívül úgy mondta, lássa mit csinálnak a vádlottak — hiszen ő volt az, akit vádlottak aznap délután a korcsmában társnak hívtak fel néhai megveretésére, e tanu vallja hogy mikor kilépett az utcára az R. pontra, a tett helye felől vele szemben szaladt Zaharie Jakab, vállán fehér czondra, melyet még kissé fejére huzott, hogy ne ismerje fel, fején kifordított sapkával, kezében egy nagy fehér hántott fa, elszaladt előtte a falu vége felé az S. pont irányában: utána jött egy másik alak földig érő fekete czondrában, ki ahogy tanut meglátta, a P. pontnál begrott a temetőbe.

Ezek azon közvetlen határozott bizonyítékok, melyek minden kétséget kizárólag megállapítják, nemcsak meggyőződésszerűleg, hanem perrendszerűleg is, hogy a néhai Savajua Niculae lui Gerászim erdőőr gyilkosai senki más, mint ezen két vádlott!

Szinte felesleges foglalkoznom a többi bizonyítékokkal, melyek vádlottakat terhelik; ezek a következők:

Rádu Gligor tanu eskü alatt vallotta, hogy a gyilkosság előtti héten gyakran látta estéknél Zaharie Jakabot másod magával néhai lakása előtti temetőben leselkedni

— Hiszen doktorom, én még azt se kérdeztem tőled, hogy hová utazol.

— Ne is kérdezd. Boszant ez az utazásom, hogy oly nagy foku tudóvszben szenvedő leánykához hívtak, akit semmiféle tudomány sem képes többé az életnek megmenteni és nekem mégis hozzá kell utaznom. Meg kell lopnom drága időmet haszontalanul, aminek pedig minden percére nagy szükségem van.

— Tudóvsz?! — fakadt ki az akadémikus. — Ismét egy áldozata e kegyetlen betegségnek. Mennyire terjed ez irtoztató kór! Nap nap után több és több áldozatot kíván meg magának. Ugy pusztítja az embereket, akár csak egy irtó haboru. És ha meggondoljuk, hogy e ragályos kór áldozataul, bármily elővigyázat mellett is, ki vagyunk téve mindannyian, a királytól kezdve le az utolsó pörig, hát igazán félnünk kell az éltető levegő beszívásától. Mert, tudományotok állítása szerint, e kór szemmel nem látható bacillusai a levegőbe kerülnek a tudóvszes beteg kiköpött nyáladáka folytán. És így egyikünk se tudhatja, hogy a levegővel melyik pillanatban szívunk be a tudónkre egy olyan emberből férget, amely menthetetlenül elpusztíthat bennünket. — De hát mond csak doktorom, nem lehetne e nyomorult féregnek a gyilkoló hatása ellen valami szerumot feltalálni, mint például a veszettség ellen, vagy más veszedelmes betegség ellen lehetett?

— Dehogynem. Nagyon egyszerű e kór elterjedésének a megakadályozása és kiküszöbölése az emberi életből.

— Hogyan? Egyszerű?

— Az. Mert csupán abból áll, hogy ügyeljen minden!

TÁRCZA.

A tüdővészről.

(Folytatás.)

Odakünn folyton tombolt a vihar. Az eső szakadt. A levegő mindinkább hűvösebbé vált. A beteg leányka erősebben és erősebben kezdett köhögni, ugyanarra, hogy szülei kénytelenek voltak orvos után küldeni.

Az orvos csakhamar megérkezett. És amint megnézte a beteg leánykát, csakhamar tisztában volt azzal, hogy a rosszra fordult időjárás, ha huzamosabb ideig fog tartani, úgy elviszi őt az élők sorából. És habár azzal is teljesen tisztában volt, hogy semmiféle orvosság se képes őt többé az életnek megmenteni, a szülei megnyugtatóására még is megtette azt, hogy asztalhoz ült, receptet írt és megadta a használandó orvossághoz a kellő utasításokat és csak azután távozott.

A leányka az egész éjszakát nyugtalanul töltötte. Igen sokat köhögött és hajnal felé, mikor már az egész éjszakai esőzés után a levegő teljesen áthűlt, még rosszabbul lett.

Anyja az egész éjszakát mellette töltötte, hiven teljesítve az orvos utasításait, és amikor látta, hogy gyermeke mindezek dacára is rosszabbul van, elkezdte magában szidni a vidéki orvosokat. Elnevezte őket tudatlan felcsereknek, ostobáknak, szamaraknak, a társadalom legnagyobb bűnöseinek, akik csak azért élnek a világon, hogy a szegény betegeket a másvilágra küldjék és hozzá még tiszteletet, becsülést, fizetést is követelnek e lelketlen tettükért. Azután asztalhoz ült,

egy sürgőnyt fogalmazott meg és utnak bocsátotta. egy budapesti hírneves orvos-tanárnak a címére, kérve őt hogy ha Istent ismer, úgy azonnal utazzék beteg gyermeke halálos ágyához.

Odakünn a vihar megszűnt tombolni, de azért az idő nem javult, sőt a beteg leánykára nézve még végetesebbé vált. Sűrű, hideg, ködszerű eső kezdett esni, ami között hópelyheket is lehetett észre venni és előre tudható volt, hogy a csuf idő egy pár napig, vagy talán egy hétig is el fog tartani.

A budapesti hírneves orvos-tanár, akihez a beteg leánykának az anyja a sürgőnyt menesztette, huzamosabb ideig gyógykezelt a beteg leánykát és tudta, hogy nagyfoku előrehaladt tüdőbaja miatt gyógyíthatatlan és amikor anyjának a sürgőnyét kezéhez vette, szerette volna e pár szót visszasürgőnyözni: „Ne költsenek hiába asszonyom és ne lopassák velem az időt”, de nem akart igaz lenni, mert attól tartott, hogy igaz szavai a világ fülébe jutnak és ezért őt kegyetlennek, istentelennek fogják tartani, a szülők meg tisztán az ő meg nem jelenésének fogják tulajdonítani gyermekük halálát. Utra kelt tehát a legközelebbi gyorsvonattal, hogy megnézzon egy oly beteget, akit már nem menthet meg többé az életnek és ezért felvegyen négyszáz korona honoráriumát és ellopjon idejéből egy napot haszontalanul.

A pályaudvarba érve, a váróteremben egy akadémikus barátjával találkozott, aki ugyanabba az irányba utazott, amelybe ő. Beszálltak egy elsőosztályú kocsiába, és menetközben, a többek között, körülbelül ilyen értelmű párbeszéd folyt le közöttük:

s látva a szomorú következményt jogosan állíthatom e tanuval együtt, hogy néhai után leselkedett.

Kezán Jakab tanu eskü alatt vallja, hogy a gyilkosság utáni reggelen Nisztor Zahariával ment Alvinczre, utközben beszélte neki a tanu, hogy őt vádlottak a korcsmában felszólították, verjek meg néhait. Aznap estve feleségével átment Marin Szimionhoz, de ő nem volt hön, hanem csak a felesége, kit sirva találtak, s kérdésekre azt felelte, azért sir, mert fáj a szíve, erre Nisztor Zaharie azért, lássa, vajjon mit csinálnak a vádlottak, elindult a tett helye felé, ekkor találta vele szembe szaladni Zaharie Jakabot, Marin Szimiont pedig beugrani a temetőbe.

Tanu Szívu Kosztandin csórai lakos, egy igen intelligens ember, vallja, hogy aznap, midőn a bíróság a helyszíni szeml. felvételére kiszállott Tartariára, a korcsmában lévén, ott volt Kezán Mihailla, ki minden kérdés nélkül ezen ügyet hozta elő és a tanuak mondta: „Ha esküre kerül a dolog, én is megmondom, hogy mit láttam, mert az ördög vitte utamat oda akkor, mikor ezek — kik bezárva voltak vádlottak — megölték Sándort.” Lám, éppen ez azon ember Kezán Mihailla, kit utközben néhai csakugyan szembe talált s még lelovással fenyegette, az kiváltozza, hogy az ütések pillanatában hallotta Munteán Jakab hangját, ki társa Stán Szimionnak mondotta: „Jere, ugorjunk be a kerítésen, ne legyünk tanui, hogy Sándort leütik.”

Mit szóljak ahhoz, hogy Munteán Jakab, ki a tett helyétől alig volt 30 lépésre, kinek feltétlen kellett lássa tetteseket, az eset után halva találtatott, koponya-csont-repedést találtak az orvosok de még semmi nyoma annak, ki ölte meg.

Ha most a tulnyomó súlyos bizonyítékok mellé veszem azt, hogy a gyilkosság utáni nap vádlottak birtokában a csendőrok véres botot, véres vasvillát, véres mellényt találtak, s hogy elfogatása után Zaharie Jakab itt a fogdában ingén talált vérfoltot fogoly-társa Lefkovits Sándor által becsémpézett ollóval kivágta és foltot varrt helyébe: azt hiszem nem kell sokáig gondolkozzanak a felett Esküdt uraim, ki, vagy kik a tettesek.

Tettesek voltak! legalább két embernek kellett a gyilkosságot elkövetni. Ezt bizonyítják az orv. sok is, kik állítják, hogy a homlokon és fej hátsó részén talált feltétlen halált okozó két sértés csaknem egy időben keletkezett. Egyik ütést előlről egy kissé oldalról, másik ütést hátulról kapta. E mellett bizonyít tanuk ama állítása, hogy egyszerre hallatszott az ütés, úgy, mintha fákat vertek volna össze, mi abból keletkezett, hogy a botok összeverődtek. E mellett bizonyít, hogy néhai hatalmas erős férfi volt, legerősebb a faluban, egy ember nem is mert volna neki támadni, ezért kellett Zaharie Jakabnak felbérelni Marin Szimiont, ezért akarták magukkal vinni Ursz Oneát is.

Gyilkosságnak nevezem ama borzalmas cselekményt, melylyel vádlottak néhait megölték.

Mi a gyilkosság Esküdt uraim! a törvény pár szóban és világosan írja körül. Gyilkos az, ki előre megfontolt szándékkal embert öl.

Szükséges tehát az előre elhatározás, a praemeditatio! A törvény nem határozza meg külön az előre elha-

ember embertársának az egészségére épp úgy, mint a maga egészségére ügyel.

— Nem értelek.

— Ha nem untatnak, úgy bővebben is megmagyarázhatom.

— Kérlek.

— Tudjuk, ugy-e, hogy napjainkban a jobblétért való harc késhegyre van állítva köztünk emberek között? És hogy e kegyetlen harcban az emberiség nagy része elbukik és csak egy kisebbik rész érheti el célját. Vagyis a kisebbik rész fény és pompa közé jut, a nagyobbik meg ijesztő szegénység, irtóztató nyomor közé. És tudjuk azt is, hogy e kegyetlen képet ugyszólván a világ bármely részében is feltalálhatjuk. Szerintem tehát, hidd el, semmi más, mint ez szűli ez ijesztő kórnak, a tudóvésznek napról-napra erősebb elterjedését. Mert nézzünk csak szét, mondjuk például ami fővárosunkban és azonnal azt láthatjuk, hogy ez élére állított harc miatt számtalan és számtalan családl kénytelen a teli napokat egészségtelen lakásokban, elegendő táplálék és fűtőanyag nélkül átszenvedni, átnyomorgni. Az ilyen családok gyermekei aztán, akik még gyenge szervezetüknel fogva nem képesek a hideg, a nyomorral megküzdeni, csakhamar meghűlnek, hurutot kapnak, amiből a szülők, szegénységük miatt, nem képesek őket kigyógyítani. A hurutból aztán csakhamar erősebb hurut lesz, ami lassan-lassan, idő mul-tán tudóvészszé fejlődik ki, ami ez ártatlan gyermekeket vagy idő előtt a sírba viszi, vagy felnőve, ki-kikö-pött nyáladékuk folytán, tovább terjesztik e kérlelhetetlenül emberölő betegséget az emberek között.

(Vége következik)

tározást, azt a bírónak, jelen esetben Önöknek kell le-vonják a hallottak, bizonyítottakból, hogy vádlottak előre megfontolva ölte-k meg néhait.

En csak annyit mondok Önöknek: Gyilkol az, ki terv-szerűleg az akadályok elhárítása mellett, jól kiszámítva áll boszút embertársán és öli meg.

Mit csináltak tettesek?

Delután a korcsmában csak megverni akartak néhait, de mert nem sikerült, boszút esküdtek, hogy megölik. Ime mily tervszerűleg hajtották végre kegyetlen szándé-kukat. Elmentek a fogadóból utközben akikkel csak találkoztak, szoba állottak, Zaharie Jakab betért Májér Péterhez és Májér Niculaehez, egyikőtől meszelőt, másik-tól az oskola kulcsát kérte — tette pedig azért, hogy kellő tanukkal igazolja alibijét. A tervszerűség mellett bizonyít, hogy átöltöztek, egyik fehér czondrát, másik fekete czondrát vett magára, és kifordított sapkát, meleg nyári időben, akkor midőn az emberek ingben, gatyában jártak. Az élet kioltására teljesen alkalmas eszközök voltak kezükbe, midőn alkonyodni kezdett s a napvilág a söté-tedésbe ment át, így felfegyverkezve és átöltözve vonul-tak fel a korcsma elé, hol lesbe állottak, vartak néhai kilépését, hogy ott nyomban leütsék, ande nem siker-ült, tervükbe akadály került, néhai nem egyedül jött ki, hanem harmad magával, ehhez járult, hogy Kezán Juon és Banczán János járása megzavarta.

Itt tehát nem foghattak munkájukhoz, s midőn láttak néhait jobbra téni, ök balra tértek. tudták, hogy a kör alakú uton még találkoznak néhaival, mielőtt haza ér; tudták hogy néhai kísérelje Májér Zaharie az M. pontnál elfogadni, mert ennek utja más irányba vezet. Így szaladtak néhai elé.

Határozottan állítom Esküdt uraim, hogy tettesek meg voltak bujva, néhai nem láthatta. Ezt onnan állítom, mert igazolva lett, hogy mindazokat, kikkel néhai találkoztak, mert még fülebe csengett a korcsmárosné azon bucsuszava: „Menj a kerteken át és ne menj az uton.” Igazolva lett, hogy az ütések pillanatában egy hang, egy sohaj nem hallatszott, pedig közelben voltak a tanuk, már pedig, ha támadóival szembe találkozik, a holdvilág fényénél felismeri és megszólítja.

Orvul támadták meg vádlottak néhait, oly erővel suj-tották föbe, hogy egy utolsó hangot sem adhatott!

Vádlottaknak ezen tervszerű eljárásuk, óvatos visel-kedésük állapítja meg a praemeditatiót, ama kegyetlen, roppant nagy erővel történt támadás, ama brutális bántalom, a koponyának szilánkokra törése, belesüppedése az agyba, a koponya-alap körülrepedése, ama két, feltétlen halálos sérülés előidézése: állapítja meg az ölési szándékot.

En nem mint közvádó, hanem mint ember meg vagyok győződve, hogy vádlottak előre megfontolva, terv-szerű kivittelöl ölték meg néhait.

Meg vagyok győződve, hogy Önök is Esküdt uraim ezen a véleményen vannak.

Most Önökhöz szólok Esküdt uraim! Önök, midőn ítelkeznek, nincsenek rideg törvényekhez, alakiséghez kötve. Önök pusztán a hallottak és látottak után saját lelkiismeretük hatása alatt ítelkeznek. Önök nem tartoznak felelősséggel, csupán az Istennek és lelkiismeretüknek. Volt még Önök előtt más esküdtzéki tárgyalás is ezelőtt fél évvel, ott is gyilkossággal vádol-tam egy bűnöst, ott sem volt tanu, ki látta volna a gyilkos és annak végrehajtását, egyedül az Isten volt a tanu, de Esküdt uraim a mellék körülmények oly tulnyomó többségben neheztedek vádlott terhére hogy összeroskadni láttuk annak sulya alatt, mint ezeket, és az ott előadott vád tisztasága és erőssége adta meg az akkori esküdtseknek abbéli meggyőződését, hogy a gyilkos nem más, mint a vádlott.

Most sem tudtam tény-tanuit állítani, ki látta volna a tettest és a gyilkosság végrehajtását, de állítottam Önök elé oly közvetlen, világos és határozott bizonyítékokat, hogy ha Önök lelkiismeretesen vizsgálják meg, e bizonyítékokból sugárzó világosság épp úgy megvilá-gítja az Önök lelki látó-képességeket, mint az enyémet ahogy megvilágították, és velem együtt látják néhait, ki haza felé igyekszik; látják a vádlottakat meghuzódva, és mintegy jeladásra néhára ugrani s hatalmas ütésekkel néhait leverni és élettelenül rognui az utca porába!

Arra kérem Önöket Esküdt uraim, hogy jól vizsgál-ják meg meggyőződésüket, ne engedjék magukat felelem, vagy kishitűségből félrevezettetni, s adjanak Önök elégtételt a mélyen megsértett jogrendnek, ennek a szerencsétlen felszemű asszonynak, ki emberi boszúból nemcsak szemévilágát vesztette el, hanem elvesztette egészségére egyetlen támaszát, szerető férjét!

Várom Önöktől Esküdt uraim a marasztaló verdiktet.

*

Az esküdtsek mindkét vádlottat gyilkosság büntetté-ben mondta ki bűnösnek s ez alapon a törvényszék őket 15—15 évi fegyházra ítélte.

(Vége.)

Vidék.

Egy-két szó a magyarigeni tanitógyűlésről.

A magyar nemzet napszámásai, hogy eszmeik kicse-relésével egymást irányítsák, oktassák, buzdítsák, össze-összejönnek Pezsgő munkájukkal egy-egy kövel akar-nak járulni a magyar eszme diadalkapujához.

Az általános tanító-egyesület gyulafehérvári-vidéki fiókköre f. hó 12-én Magyar-Igenben tar-totta meg gyűlését, melyen a tagok szép számban jelentek meg. Balla Istvan az évzáró-vizsgákról értekezett. A vizsgák tovább való megtartása mellett nyomós érveket hozott fel. A gyűlés állásfoglalását ez ügyben akkorra halasztotta, amikor ellenérvekkel támogatott véleményt lesz alkalma meghallgatni; e célból ezen tétel Ertll Vendelnek osztott ki.

Böjthe Lajos jeles tanítása, melyet a harmadik osz-tályban tartott, a gyűlés tagjait teljesen leköttette.

Ertll Vendel írtóhaborut üzent a nagy multtal bíró palatábláknak és bemutatta a Landau-fele czelluloid-ból készült írtótablettát, melynek jó tulajdonságai érde-messé teszik, hogy minden iskolában pártolásra talál-jon. Ezen indítványt a gyűlés magáévá tette s elhatározta hogy e táblának az iskolákban való elterjesztését a tagok utján ajánlani fogja.

A gyűlés kedélyhangulatán meglatszott, hogy valami baj nyomja szívet. Nem birt belenyugodni azon ténybe, hogy két elnöke közül egyik sem jelent meg. Az egyik betegséggel mentette ki magát; a másik, mert hitköz-ségétől e célra fuvart nem kap, szintén elmaradt. A gyűlés úgy segített magán, hogy egyik választmányi tagját ültette az elnöki székbe. Ezen sajnós esetből kifolyólag a tagok figyelmébe ajánlom, hogy tisztviselőik választásánál legyenek tekintettel az illetők munkakedvére, lelkesedésére is. A gyűlést azon szegénytől, hogy elnöke nincs, megmentette volna a tagok által nagyrabecsült tiszteletbeli elnök, ha az utolsó órában elhalaszthatlan hivatalos kötelessége a gyűlésen való részvételben meg nem akadályozza. Különben ezt talán a végzet így akarta azért, hogy — részt vévén a gyűlésen — meg ne tudja, mikép bánt el a megyei tanító-egyesület központi választmánya a „Zene a nép-iskolában” című felolvasással kapcsolatos és a fiók-köri gyűlés által egyhangulag elfogadott indítvá-nyával.

A megjelent tagokat halára kötelezte a magyarigeni járás tisztviselőinek azon kedves cselekedete, hogy a közebeden velők résztvettek. Halára kötelezte őket a járás főszolgabirájának, gond. elnöknek: Csuka Do-mokosnak azon szíves látása s magyaros vendég-szeretete is, melyet irányukban tanusított. Minden tag-nak azon ohaja támadt, bárha minden iskolának ilyen aldtott lelkű, a tanügy iránt érdeklődő s a tanítók ügyet szíven viselő elnöke volna.

Ertll Vendel.

Színház.

(*) Szombaton „Az arany asszony”, a Makay Emil által költői nyelvezettel átültetett német vigjáték csinálta az első telt házat, minek a társulat érdekében örülünk. A vékony cselekményvel rendelkező darabot kedvessé teszi a gyönyörű nyelvezet és emelte az élvezetet Berzsényi Margit, Liptayné és Vágó igazán jó játéka, kik mellett a többi szereplő is többé-kevésbé megálta valahogy a helyét.

Vasárnap a szorgódőre ismét bevonult kollé-giumi ifjúság örömeire „Dobó Katicza” ment és az ifjúság hálás is volt, mert egészen megtöltötte a néző teret, sűrű tapsokkal adózva a hazafias dicső, versek előadójának, Szabadhegyinek (Balassa), Berzsényi Margitnak (Dobó Katicza), Ungvárinak (Dobó), — jóízűen mulatva Liptay (Homonnay) kedélyes mondásain, játéka. Sőt a nemes ifjúság apróbbja talán egy kissé tulzajosan is viselkedett. Nem ártana, ha ily tömeges megjelenésük alkalmával, mi hazafias daraboknál különben egészen helyen van és kívánatos, — mint minden nagyobb tan-ítézetnél szokásos — egy egy felügyelőjük is jelen lenne!

Kedden került színre először, zsufolt ház előtt, „Ocskay brigádéros”. Herezegh Ferencz e remek művéről, a hazai színmű-irodalom e legújabb gyöngy-éről nincs mit mondanunk; a fővárosi sajtó kiváló érdeme szerint méltatta, és méltatja folyton hónapok óta. Pár hó előtt tünt fel a Vigszínházban, hol már jubileumot is ült, és pár hó alatt, többé-kevésbé hívatott kezek-ben, bejárta széles e hazát és most elkerült hozzánk is, elhozta írójának szép nyelvezetét, erős hazafiai érzését. És mit mondjunk az előadásról? Nem részle-tezünk, hanem konstataljuk, hogy amit egy szűk szin-padon, egy kis, csak nagyon kevés jó és Ocskay szere-pének megfelelő erővel épen nem rendelkező társulat nyújthat — azt nyujtotta. Értjük be ezzel.*

* Miért nem adták Ocskay szerepét a vendégkép megjelent Simonnak? igen jó kézben lett volna! Szédő.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Sükösd Vilma verespataki állami óvónőt az újonnan szervezett aldobolyi állami kisdudóvához, jelen minőségében, áthelyezte.

— **Esküvő.** Maros-Ujvárt Thomas Emilia, Thomas József pénzügyi tanácsos kedves és háziassan nevelt, művelt leánya, esküdt örök hűséget Viski Ferencz pénzügyi számtisztnek. A polgári esketést Bőjtthe Kálmán főszolgabíró végezte ünnep második napján, melynek végeztével a gyöngyvirággal díszített kocsi az ev. ref. templomba sietett az új pár, hol Jancsó Lajos intézett hozzájuk szívhez szóló beszédet és kérte reájuk Isten áldását. Nagy közönség vett részt a boldog szülők örömeiben. Mint tanuk Veszprémi Lajos számtanácsos és Steiger Zsigmond mérnök szerepeltek. Esketés után szűk családi körben kedélyes villásreggeli volt, melynek végeztével az új pár Kolozsvárra, a völegény állomáshelyére utazott.

— **Beszámoló.** Szóts Pál, az alvinczi kerület orsz. képviselője, tegnap — e hó 17-én — tartotta beszámolóját Alvinczen. A beszámoló képviselőt utjában Nagy-Enyedről Zeyk Gábor, Török Bertalan, dr. Ebergényi Sándor országgyűlési képviselők, Szász József központi főszolgabíró, Horváth Miklós központi főszámvevő, Binder József szolgabíró, Gyulafehérvárról Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester és több előkelő polgár kísérték. A beszámoló részletes tudósításunkat jövő számunkban hozzuk.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság,** mint előző számunkban már jeleztük, vasárnap, folyó hó 21-én városunkban ülésezik. Miután pedig szándékuk e napon az ev. ref. nagytemplomban tartandó isteni tiszteleten is részt venni, az isteni tisztelet ünnepélyesebbé tette végett ez alkalommal a „Nagyenyedi református templomi énekkar“ és a „képzedei dalkar“ is egy-egy énekszámot fog szerepeltetni. Az egyházi szolgálatot Jancsó Sándor ev. ref. papunk fogja végezni.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** városunkban f. hó 21-én délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében tartandó felolvasó-ülésének programja: 1. Váro Ferencz (vendég): A zenit léghajó-utjának áldozataira Sully Proudhomme után francziából. 2. Dr. Farnós Dezső (vendég): Goethe és költőtársa Willemsné. 3. Kovács Dezső (r. tag): Elbeszélés. 4. Felszeghy (r. tag): Költemények. 5. Versényi György (r. tag): Költemények.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** fentebb említett felolvasó gyűlésére, mely érdekes irodalmi eseményt újból is figyelmébe ajánlunk minden szépért lelkesülő közönségünknek, lejövetelüket kilátásba helyezték a társaság tagjai közül: Szamosi János, dr. Csengeri János, Gyulai Farkas, Hóry Béla, Apáthy István, Hegyesi Vimos, Márki Sándor, Moldován Gergely, Szádeczky Lajos, Versényi György, Felszeghy Dezső, Kovács Dezső. Ezen közönségünket nagyon lekötelező látogatás és vállalkozás érdekességét és kedvességét nagyban emeli az a körülmény, hogy a társaságnak szép számmal lesznek nő tagjai is. Bizonyára olyan lelkes fogadtatásban fognak nálunk részvenni, mely a hasonló nemes célú kirándulások ismétlődését elő fogja segíteni, s mely méltó lesz Nagy-Enyed vendégszeretetéről híres közönségének szép híréhez.

— **Bethlen-ünnepély.** A Székely Nemzet írja: Már többször adtunk hírt, hogy Bethlen Gábor fejedelem dicső emlékének megörökítésére Nagy-Enyeden a nagy fejedelem emlékéhez méltó szobor felállítását tervezik. A mozgalom nem maradt az erdélyi részek határain belül. Az országos gyűjtésen kívül a sárospataki és debreczeni ev. ref. főiskolák rendeztek hazafias ünnepélyeket abból a célból, hogy a nagy fejedelem emlékét felelevenítsék s az ünnepélyek jövedelmét a szobor-alap javára fordítsák. Mindkét iskola célját elérte, mert ünnepélyeik fényesen sikerültek s a szobor-alaphoz is tekintélyes összegekkel járultak. A Székely Mikó-kollégium előjárósága és tanári kara is meleg érdeklődéssel karolta fel az eszmét, az ifjúság körében gyűjtést indított, a legutóbbi előjárósági gyűlésen pedig elhatározta, hogy május hó 12-én d. u. a városház dísztermében nagyobb szabású ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen az emlékbeszédet Tarkányi György koll. vallásnár fogja mondani, alkalmi költemény írására és elszavalására Szabó Jenő kézdívisárhelyi ev. ref. lelkészt kérték fel. A műsor egyik kimagasló pontja lesz Borsai Samu „Bethlen-óda“ című nagyobb zeneművének előadása a koll. ének- és zenekar által. Ugy értesültünk, hogy

a zenemű előadására maga a szerző is el fog jönni Kolozsvárról s a karokat is ő fogja vezetni. A magunk részéről a legmelegebben kívánjuk, hogy ez a fényesnek ígérkező ünnepély minden tekintetben jól sikerüljön.

— **Egyházkerületi képviselőjükké** a marosújvári választó kerülethez tartozó egyházközségek mint az április 11-én tartott egyházmegyei tanácsgyűlésen felbontott szavazatokból kitűnt, Bőjtthe Kálmán marosújvári főszolgabíróvá választották Ujvári István m. ludasi körlelkészszel szemben. Jeles, egyházas buzgósággal ekeskedő emberekben nem szűkölködik nagyenyedi egyházmegyénk. Sajnáljuk, hogy a tevékeny marosludasi lelkész ez alkalommal meg nem nyerheté ez előkelő és megtisztelő állást, de hát ő amugy is Istenországának elhívott munkása. Örvendünk, hogy e derék munkások sorába oly kiváló munka-erőt nyertünk meg, mint Bőjtthe Kálmán, ki már eddig is sok jelet adta egyháziasságának.

— **Az alsófehérvármegyei általános tanítóegyesület** ez évi rendes közgyűlését f. é. május hó 4-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg Nagy-Enyeden, az új városháza nagytermében fogja megtartani. Ugyanaz nap este a „Ferencz József Tanítók Háza“ részére tett alapítványának gyarapítására tombolával összekötött műsoros táncestélyt rendez, melyre a t. közönség figyelmét már ez alkalommal felhívjuk. Felhívjuk különösen városunk hölgyközönségét, hogy a jótékony czélt tombolatárgyak ajándékozásával elősegíteni kegyeskedjenek.

— **Rendőrségünk figyelmébe.** Miután a városunkban működő szintársulat igazgatója eredmény nélkül lett figyelmeztetve, kénytelenek vagyunk rendőri intézkedést kérni arra nézve, hogy a néző téren a széksorok akként helyeztessenek el, hogy a be- és kijáróknak a közepén kellő ut biztosítottassék, mert ez idő szerint egy szál ember is csak szűkösen, az ülőket zavarva és nagy nehezen haladhat azon végig. Az ilyen szűk átjáró, amellet, hogy a közönség kényelme is figyelembe veendő, tűzrendészeti szempontból is tilos!

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Az 1901. évre kitett I-ó, II-ó sz. keresetadó, valamint a házoztály- és házbéradókievetési lajstromok a város adóhivatalánál folyó hó 18-tól 26-ig 8 napi közszemlére ki vannak téve és az érdekelt adózók részéről a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Tűzvész.** A napokban vármegyénk területén két helyen is pusztított a tűz. Maros-Bélden több ház és gazdasági épület, Tövísen egy lakóház lett a lángok martaléka; utóbbi helyen kisebb, Bélden nagyobb a tűz okozta kár, és ami a legsajnosabb, a leégett épületek egyike sem volt biztosítva.

— **Közgyűlés.** A „Siculia természetes szénsavat sűrítő részvénytársaság“, melynek Málnás-füdüön van a legmodernebb berendezésű gyártelepe s amely hazánkban a báró Apor féle bányászati sűrítő-gyár után a második, mely természetes szénsavat dolgoz fel, vasárnap tartotta közgyűlését Pótsa József v. b. t. tanácsos, főispán elnöklété alatt. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása rendén Fejér Gerő és Joós Imre felszólaltak s az igazgatósági jelentés elvetését kérték. A több indítással, mint alaposítással történt felszólalásokra Herepei V. Károly vezérigazgató és dr. Bodor Tivadar adtak felvilágosító és rektifikáló válaszokat. A jelentések és a tett proppozíciók elfogadása után az igazgatóságot és felügyelő bizottságot újból választották. A társaság a magyar szénsavgyárak társulatába, mint szövetkezetbe, vált kénytelen belépni, minthogy a nagy tőke szűlle verseny és az áraknak depriimálása az önálló üzletet ez idő szerint föltötte megnehezíté. Már pedig kétségtelen, hogy az uttóró iparvállalatnak oda kell törekedni, hogy magát függetlenítve, első rangú produktumával ő maga lássa el azon területet, melyet természetes fekvésénél fogva dominálhat: t. i. az erdélyi részeket és Romániát. — Miként hirdetésekben látjuk, a magyar szénsavipart egyetlen budapesti nagy gyáros uralja a saját nevével, mintha az összes magyar szénsavtermény csupán tőle és általa lenne beszerezhető, s még csak annonszokban sem szerepelnek más hazai vállalatok; holott a „Siculia“-t egymagát kell képesíteni, hogy terményét forgalomba hozva, magának elsőrangú helyzetet biztosítson hazánkban.

— **Uralkodók napi postája.** Egy külföldi újság érdekes adatokat közöl arról, hogy a különböző uralkodók hány levelet és újságot kapnak naponta. Legelső helyen az egyház fejedelemé, a pápa áll, a kinek címére naponta husz-huszonkétezer levél és újság érkezik. Természetes, hogy a leveleknek csak igen csekély része jut a szent atya kezébe, a többi a titkárok és irnokok — számszerint harminczöten — bontják fel és intézik el. A pápa után Mac Kinley, az észak-amerikai Egyesült-Államok elnökét keresik föl legtöbbet a levélhordók. Naponta mintegy ezernégy-száz levél és körülbelül négyezer újság érkezik az

elnöki irodába. VII. Edvárd angol király 450 millió hektoliter bort nem iszik meg, mert az jóval többet tenne felüött férfianként naponta két liter bornál; a termelés növekvése tehát szükségképpen az elértéktelenedést jelenti, és pedig sokkal nagyobb mértékben most, mint a filloxera előtti időben. A bor-árak emelkedése ugyanis a filloxera-pusztítást követő években nagy mértékben a szesz élvezetét mozdította elő, különösen északon.

Közgazdaság.

A francia bortermelés válsága.

(Folytatás.)

Az világos magában is, hogy 38 millió lakos 70 millió hektoliter bort nem iszik meg, mert az jóval többet tenne felüött férfianként naponta két liter bornál; a termelés növekvése tehát szükségképpen az elértéktelenedést jelenti, és pedig sokkal nagyobb mértékben most, mint a filloxera előtti időben. A bor-árak emelkedése ugyanis a filloxera-pusztítást követő években nagy mértékben a szesz élvezetét mozdította elő, különösen északon.

Ezt számszerűleg megállapítani természetesen nem lehet, azonban egyértelműleg konstatálja minden érdekelt tényező, valamint azt is, hogy éppen e miatt az iszákoság nagyon elterjedt északon. Kétségkívül a bor-árak hanyatlásával vissza fog fejlődni a szeszfogyasztás, de erre idő kell.

Egyelőre azonban minden esetre ez oknál fogva is kisebb a borfogyasztás. A másik körülmény az, hogy a gyengébb borok piaczképessége érdekében erősebb borokat kell külföldről behozni. Ez nagy teher a vámok miatt, miután az erősebb borok csak ujabban jönnek nagyobb mértékben Algírból, de azért még most is spanyol, olasz és magyar borok így is nagy mértékben szükségesek.

A phylloxerapusztítás után újra telepített szőlőknél — különösen a nem hegyi talajon termelteknel — általános felfogás szerint a minőség folytán még több ilyen behozatalra van szükség.

De a legfőbb dolog a külföldi piacok elvesztése. Amerika, Chili, Peru, Argentína egymásután estek el, a legfőbb kiviteli piacok saját termelésekre utaltattak, vagy a védvamos politika folytán nem adtak ellenengedmenyt borvámjaikban.

Az olasz könnyű borok kiviteli versenyre keltek, s a régi angol piacon is megjelent az olasz bor mellett a kanadai, kaliforniai és ausztráliai borok egész serege.

Mióta Franciaország teljes védvamos politikát folytat, semmi sem természetesebb, mint hogy külföldi piacait fokozatosan elveszti, s így ugyanazon mennyiségű bor, mint a szabad kereskedelem korában, nem jelent ugyanannyi, hanem jóval több felesleget. A bortermelők maguk is érzik, hogy a helyzeten a vámpolitika nem segíthet, s magok sem kérik a máskor oly szokásos vámtétel-emelést, sőt csodálatosan még az új szőlők telepítésére adott adókedvezmények megszüntetését sem. Pedig itt is követtetett el hiba. Nevezetesen az új szőlőtelepítés felbátorítása céljából a kedvezmények nem szorítottak a hegyi szőlőkre, hanem a sík területekre is, és így megtörtént, hogy pl. Camargueban oly dus televény talaj ültetett be szőlővel a törvényes kedvezmény élvezése mellett, a mely hektáronként 2—300 hektoliter termést ad, természetesen a miuőség rovására.

Hogy ily módon mesterségesen felszaporodott a nagyon megkeskenyült piacra a termelés: nagyon is szembeszökő.

Amikor a phylloxera ellen (amely már 1863-ban jelent meg Gerolban és már 1868-ban jelentékeny károkat okozott Vaucuseben és Bouches du Rhoneban) a védekezést megkezdték — Planchon, a bordeauxi Faculté de Médecine híres tanára felfedezvén a phylloxerát — már a francia szőlőterület nagy része meg volt támadva.

Tényleg az 1870-iki phylloxera-kongresszuson Isée, az akkori borászati főfelügyelő, konstatálta azt, s ma lehet mondani hogy a phylloxera az egész francia területre kiterjed, vagyis 51 megyében közel két millió hektár van megtámadva. A védekezés eszközei célhoz nem vezettek.

A szénkénegezés, bár maga a nagy vegyész Dumas ajánlotta, nagy kiterjedést soha nem nyert, s folytonosan csökkent kiterjedése. Hasonlóul a vízzel való elárasztás, mely különben is csak különös viszonyok közt lehetséges.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 4597/1900.
tkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Geraszim Emil ügyvéd által képviselt Boboilla Vaszi végrehajtható Mélyesán György felgyógyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 korona tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a felgyógyi 105 sz. tjkvtól a 3490 900. tkvi végzéssel az 1024. sz. tjkvtól Trík Vaszi javára bekötött 1337 2, 1338 2. hr. sz. fekvőre 96 korona, a 988. sz. tjkvtól Rafail. Juon és neje nevére átvitt A + 218 2, 219. hr. számra 384 korona, a felgyógyi 105. sz. tjkvtól A + 242 1, 4585 2. hr. számra 56 korona, 352 1. hr. számra 16 korona, 2343 1. hr. számra 6 korona, 2453 2. hr. számra 12 korona, 2695. hr. számra 36 korona, 4334, 4335. hr. számra 4 korona, 4453 1, 4454. hr. számokra 60 korona, 4569 hr. számra 2 korona, összesen 672 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1901. évi május hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Felgyógyi községében megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LXI. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1900. évi október hó 10-én.

Dr. Ács Jenő,
kir. aljbíró.

3439 1-1

Sz. 5022-1900.
tkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Jeney Elek ügyvéd által képviselt Gaál Béla végrehajtható Moldován Mária földész tövisi lakos végrehajtást szenvedő elleni 231 korona tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tövisi 904. sz. tjkvtól A + 2. rend 29/1, 29 2. hr. sz.-ra 396 kor., 1570 3. hr. sz.-ra 32 kor., 1717 3. hr. sz.-ra 24 kor., 2220 4, 2221 4. hr. sz.-ra 202 kor., összesen 654 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1901. évi május hó 4-ik napján d. u. 3 órakor Tövis községében megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fogtak adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1900. december hó 10-én.

Dr. Ács Jenő,
kir. aljbíró.

3426 1-1

239-1901.
végrh. szám.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró az 1900. évi V. 46 3 számú végzése következtében Müller Mihály ügyvéd által képviselt Jován Jenő javára nagyenyedi lakos Z. Szócs Sándor ellen 360 korona s jár. erejéig 1901. évi február hó 15-én fogantott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1320 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak és csikók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíró az 1901. évi V. 46 4. sz. végzése folytán 360 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/10% váltó díj és eddig összesen 61 korona 36 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközésére 1901. évi május hó 6-ik napjának délutáni 3 óra határidőül kintetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárban alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. évi április hó 11. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

3441 1-1

5286-1900.
tkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Jeney Elek ügyvéd által képviselt Oláhlapádi ev. ref. egyház végrehajtható Hamzák Albert által képviselt Hamzák János kolozsvári és Brádekária földész o-lapádi lakos végrehajtást szenvedő ellen 400 kor. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében az oláhlapádi 208. számú tjkvtól A + 1. rend 1208 1. hr. sz.-ra 70 korona, a 2. r. 1734, 1735, 1736 hr. sz.-ra 190 korona, az 1869 1, 1869 2, 1870. hr. sz.-ra 616 korona, az 1878, 1879, 1890. hr. sz.-ra 487 korona, összesen 1363 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1900. évi május hó 11-ik napján d. e. 9 órakor Oláh-Lapád községében megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárban 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LXI. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis. ervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1900. december hó 10-én.

Dr. Ács Jenő,
kir. aljbíró.

3438 1-1

Ré pamag, lóheremag stb.
Csemeték, pekingi kacsák,
magyar bikák
kaphatók: 3435 2-3
gróf TELEKI ARVÉD ur
drassói uradalmában. U. p.: KONCZA.
Páris: Grand Prix.

12 vagy 20 koronáért

szállítók

2 eredeti olajfestményt

igen csinos erdőreszleteket ábrázolva, aranyozott vagy mahagonifa keretben, 30x50 cm. vagy 50x80 cm. nagyságban; a magasság vagy szélesség irányában festve.

6 párnak egy nagyságból való vételénél külön 1 pár teljesen ingyen. 3412 5-10

Csáki Illés

Budapest, VI., Andrassy-ut 61. szám.

A vizaknai kir. járásbíró mint tkvi hatóságtól.Sz. 843/1901.
tkvi.**Hirdetmény.**

Sorostély község telekkönyve tagosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvény-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a teleknyezőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1901. évi május hó 13-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a teleknyezőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság hitelesítő bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezzék irparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tklönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval is ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is el esnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlan tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezés, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől clesnek.

Vizaknán, 1901. évi április hó 10-én.

Korinsky Győző,
kir. aljbíró.

34371-3

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“

Nagy-Enyeden, 1901. évi május hó 4-én

tenyészállat-kiállítást

rendez. 3421 3-6

Dijazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyésztehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauai fajtánál: 1-3 éves bikák, tehének és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének.
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj 1000 kor. értékben.

Bejelentések intézendők SZÉKELYHIDY VIKTOR gazdasági egyesületi titkár urhoz NAGY-ENYEDRE, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

Brády-féle
Mária-czelli
gyomorcsseppek

nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, hűzős lehelet, felfújtság, savanyu felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a Brády-féle Mária-czelli gyomorcsseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsseppek“-et kell kérni s szigorúan vigyázni kell a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű valódi Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsseppek“ ára üvegenként 40 kr, dupla üvegekben 70 kr, míg a nem valódi és esekély értékű utánzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért ajánlják.

20-24 3188

Sz. 549-1901. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A marosújvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtható Javára Frink Juon lui Juon végrehajtást szenvedő ellen 300 korona tőke, ennek 1898. évi december hó 29-ik napjától járó 8% kamatai, 41 kor. eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 14 koronában meghatározott, valamint az emián felmerülő költségek s az ezennel esatlakoztatott Kis-Küküllő vármegyei takarékpénztár javára bekebelezett 342 korona tőke s jár. kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-cz. 146. és 167. §-ai alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbíró) területén levő m-sülyei 335. számú tjkvtól felvett s Frink Juon lui Juon álló A + 23. r. sz. 483, 484. hr. sz. faház és kertre 427 korona, a 24. r. sz. 766, 767. hr. sz. szántóra 143 kor., a 25. r. sz. 770, 771. hr. szántóra 151 kor., a 29. r. sz. 1362. hr. sz. szántóra 15 kor., a 30. r. sz. 1468. hr. sz. rétre 36 kor., a 32. r. sz. 1564. hr. sz. szántóra 38 kor., a 33. r. sz. 2518, 2519. hr. sz. szántóra 52 kor., a 34. r. sz. 2552. hr. sz. szántóra 110 kor., a 35. r. sz. 2577. hr. sz. rétre 5 kor., a 36. r. sz. 2728. hr. sz. erdőre 40 kor., a 37. r. sz. 2840, 2841. hr. sz. erdőre 10 kor., a 38. r. sz. 3061. hr. sz. szőlőre 20 kor., a 39. r. sz. 2751. hr. sz. erdőre 23 kor., a 40. r. sz. 3301. hr. sz. szőlőre 53 kor., a 41. r. sz. 3681. hr. sz. szántóra 108 kor., a 42. r. sz. alatti 376 56092-ed rész közlegelőből illetményre 5 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az alábbi árverési feltételek szerint elrendeli.

Az árverés 1901. évi május hó 2. napján délelőtti 10 órakor Maros-Sülye községében fog megtartatni.

Árverezni szándékozik végrehajtható kivételével tartozni a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333/88. I. M. számú rendelet 8. §-ában felsorolt óvadékképes értékpapirokban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezéhez banatpénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.
Maros-Ujvárt, 1901. február hó 11-én.

Sólyom,
kir. aljbíró.

2123 1-1